

Виходить у Львові
щодня (крім неділі і
гр. кат. свят) о 5-ій
годині по полудні.

Редакция і
Адміністрація: уліця
Чарneckого ч. 12.

Письма приймають ся
лиш франковані.

Рукописи
звертають ся лиш на
окреме жадане і за зло-
женем оплати поштової.

Реклямації
незапечатані вільні від
оплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Передплата
у Львові в агенції -
дневників пасаж Гавема
ч. 9 і в п. к. Ста-
роствах на провінції:
на цілий рік К 4-80
на пів року „ 2-40
на чверть року „ 1-20
місячно . . . „ —40
Поодинокое число 2 с.
З поштовою пере-
силкою:
на цілий рік К 10-80
на пів року „ 5-40
на чверть року „ 2-70
місячно . . . „ —90
Поодинокое число 6 с.

Додаток до „Газети Львівської“.

Вісти політичні.

З Раді державної. — До ситуації на Угорщині. — Події в Росії. — Гріппенберг а Куропаткін. — З поля війни.

Бесіда гр. Штернберга в палаті послів, котра стала ся причиною резигнації гр. Феттера з председательства в палаті, наробила нового клоцоту. З Відня доносять тепер, що зараз по резигнації явили ся у гр. Феттера послы Швеґель, Скене, гр. Сільва-Тарукка і Тірта старали ся ему вяснити, що ціла подія стала ся лиш случайно і намавляли его, щоби він взяв назад свою резигнацію. Гр. Феттер однак обстає при своїм і казав, що достоїнство президента палати не повинно бути зависиме від случаю. Вибір нового президента відбуде ся аж в середу, позаяк багато послів розіхало ся. Кажуть, що наслідником Феттера стане др. Ебенгох. Не єсть однак виключене, що гр. Феттер, коли би був знову вибраний, прийме вибір.

Ситуація на Угорщині все ще невияснена. Є. В. Цісар приймав в суботу на аудієнції гр. Андрашого, котрий зложив звіт зі своєї наради з угорськими політиками. Може бути, що тепер будуть покликані ще інші угор-

ські політики до Відня. Угорська палата послів поділила ся на девять секцій, котрі мають провірювати вибори 392 угорських, а 40 хорватських послів. Секції мають зложити звіт на найближнім засіданю ві второк. На порядку денний того засідання поставлено також вибір президента і віцепрезидентів палати.

В виду убитя вел. кн. Сергія в Росії всі справи політичні в цілім світі зійшли на друге місце; так величезне вражінє зробила ся подія в цілім світі. Вся праса цілого світа уважає се убиство за відповідь російської революційної партії на масакрованє студентів в Москві підчас демонстрацій 18 і 19 грудня і на події з 22 січня, коли то згинуло в Петербурзі від куль кількосот робітників і зовсім невинних людей. Убите вел. кн. Сергія зробило на царсьім дворі, як зовсім понятно, дуже глибоке вражінє і викликало величезний перешолох, тим більший, що революційна партія порозенчалала, як кажуть, всім великим князям, а навіть самому цареві вироки смерті і що єсть загальне переконанє, що в спілці з революціоністами стоять і якісь високо поставлені і впливові люди. А здогадують ся того з тих обставин, що революціоністи були докладно о тім поінформовані, коли князь Сергій виїжджає і що его жена княгиня Єлисавета, особа загальнолюблена, одержала була недавно лист

з остереженєм, щоби не виїжджала разом зі своїм мужем, бо єї може стрігити така сама судьба, яка ему призначена. Кажуть також, що великий князь Сергій знайшов був перед кількома днями лист на своїм бюрку з виразом смерті. Він однак на то не зважав, бо спускав ся на тайну поліцію, котра стерегла его так, як самого царя і їздив каритою зробленою із сталевих плит. — Коли цареві дано знати о сій страшній події, він аж розплакав ся і так був зворушений, що мало не зімлів і треба було его ратувати. Кажуть, що така сама судьба назначена Трепову і вел. кн. Володимирови, котрий як звістно приказав войску стріляти до робітників в Петербурзі, котрі зовсім мирно і без якої небудь зброї ішли з просьбою до царя.

Про само убиство доносять тепер, що стало ся то о 3 год. по полудні. Вел. кн. Сергій їхав в замкненій кариті а недалеко палати сираведливости задержав кариту на хвилюк якийсь візник, що виминав незручно. В тій хвилі заговорники мали нагоду переконати ся, хто їде і кинули бомбу так зручно, що она поділила в кариту і розірвала єї подібно як підчас замаху на Плевого. Розірване тіло вел. князя лежало на улици в болоті, аж якийсь поліціян накрив его офіцирским плащем. Кони, котрі везли вел. князя, так були покалічені, що їх треба було добити. О убийниках, ко-

9)

Найменші держави в Європі.

(Після Фр. Шридера, Г. Гармсторфа, Р. Петермана і др. зладив — К. Вербин).

(Дальше).

Бравн з моноклєм в оці стояв, як здавало ся, зовсім спокійний і дивив ся лиш, як крупе з посліхом розкладав тепер золото і банкноти на всі можливі шанси тринадцятки з найвисшими ставками. Лиш старший крупе усміхав ся, бо банк чей міг видержати! Той чоловік вдурів чи що... Він не важив ся докінчити гадки! Коли би тринадцятка ще раз виграла, то він каже змінити крупера. Недовірчиво споглядав він з під ока, бо не можна бути досить осторожним.

Наконець були вже гроші розділені, кожда шанса тринадцятки була заставлена найвисшою ставкою, а кілька банкнотів ще відсунено до того місця, де сидів Бравн. Молодий крупе зі свідомістю того, що в его руці спочиває тепер велике рішенє і що очи всіх звернені на него, відозвав ся торжественним голосом: Messieurs faites vos jeux! Але лиш дуже мало гравців відважило ся покласти свої маленькі суми побіч великих куп грошей Американця. Увага всіх була звернена на его цасте. Цікава річ, чи тринадцятка позістане ему і тепер вірна? То річ неможлива! Rien ne va plus! Всі аж дух заперли в собі, таке настало напруженє, коли куляка впала до рулету; она

підскочила кілька разів і покотила ся дальше, а крупе не вірив таки власним ушам, коли механічно прогодоєв: „Тринайцятка, чорне, непариєте і манк!“ Він сам ще раз подивив ся, три півні крупери, що послугували коло того стола, подивили ся також та й оба старші крупери нахилили ся над рулету. Ні, тут не могла бути ніяка помилка; мала, біла, марморова куляка лежала спокійно перед несамотитою тринадцяткою в рулеті, котра ще трошки обернала ся!

Молодому круперови аж піт виступив на чоло від занепокоєня. Старший крупе глянув на другого, що сидів напротив него і оба зрозуміли ся, молодий крупе виїшов а на его місце прийшов другий старший. Публика тиєнула ся до стола, кождий хотів видіти того чудотворного чоловіка, того тринадцяткового гравца, котрий за той час сидів спокійно на своїм місці і папхав кишені свого фрака щораз то новими пачками банкнотів. Наконець скінчила ся виплата, а каса того стола була майже порожня, але він і тепер не рушив ся з свого місця, лиш сказав, щоби знов лишити цілу вкладку. Загальне зацікавленє, яке викликала тота борба одного гравца з банком, не могло вже бути більше.

Новий крупе вхопив куляку і пустив в рух рулету, але загальне роздрозненє і его вцепило ся; рука ему дрожала і він кинув куляку з такою силою, що она вискочила із циліндра і — щезла. Якась гістерична дама крикнула на весь голос, дістала корчів і єї треба було винести із салі. Щаслива куляка десь пропала. Чи не бувше то виразний знак судь-

би? Стара графиня Каділя пробовала ще послідний раз намовити свого сусіда, щоби він перестав грати, але він ніби не чув, що она ему говорить. Встромив очи в рулету, котру крупе пустив знову в рух і винув в ню запасну куляку. І знов зробило ся так тихо, що хоч мак сій. Куляка впала, але крупе не міг вже й словом відозвати ся. Перецуджений споглядав вибалуженими очима на кружок, котрий ще трохи обертав ся: мала біла куляка лежала знов перед тринадцяткою!

Сим разом не було вже чути відзивів радости, гра вже й вей публиці видавала ся якоюсь несамотитою. То хіба якась нечиста сила могла так зробити, що тринадцятка виграла п'ять разів*) раз пораз. Старший крупе заявив тоді, що каса того стола розбита і що після постанов гри при тім столі задля спізненої пори вже не можна грати. Рулету накрили скринкою, а публика придивляла ся, як Американцєви виплачувано его послідну виграну в сумі 200.000 франків.

Але всі надії на дальшу сензацию щезли. Містер Бравн виїшов з виграними грошми з салі і щез із свого готелю. На другий день довідали ся люди, що тринадцятковий гравч виїхав і не лишив в своїй комнаті більше нічого як лиш повен кіш неотворених жебрацких листів та просьб о позичку — і предложєня в справах подружа. — Добре зробив! — казав деякий гравч, що вже посивів при рулеті,

*) Подібного случаю розбити банку при рулеті, літопись дому гри в Монте Карльо доси не записала.

трих арештовано, нема ще доси ніякої вісти і можна припускати, що їх навіть не зловлено а арештовано лиш якихсь підозрілих о убийство. Фактом єсть, що поліціяни побили якогось студента, гадаючи, що то він підкинув бомбу. З другої же сторони доносять, що оба убійники суть студентами, котрі аж до кінця січня перебували в Женеві і аж з кінцем січня виїхали до Росії.

Зараз по катастрофі окружила поліція ціле місто і арештувала всіх, котрі там були. Тіло убитого позбирано і зложено в домовину та перенесено до монастиря Чудов. При домовині стоять урядники цивільні і військові а вночі роблять службу два офіцери і 4 під-офіцери. Перед монастирем уставлено також почету сторожу. Похорон має відбутися в Ілінескоє під Москвою.

Вел. кн. Сергій був загально зненавиджений задля своєї лютої і захланної, котра, кажуть, довела до теперішньої іспанської війни. Бго учителем був Побідоносцев і він був головно тим, котрий в спілці з Побідоносцевом, гр. Шереметевом, царицею-вдовою і другими великими князями ставили всякий опір яким-небудь змінам автократичного правління. В державі мав поцравді перший голос не цар Николай II, але его стрий і шури Сергій. Найважливіші зарядження та іменованя мусіли мати одобрене вел. кн. Сергія. Бго заходами іменован цар міністром справ внутрішніх Сицигіна, а коли того убив Балмашев, то вел. князь Сергій поручив на его місце Плевого. Князь Свьятополь-Мірський був ему не на руку і він постарався о іменоване Трепова і Булігіна.

Ген. Грішенберг станув вже в Петербурзі. Від того, як він представить тепер ца-

реви ситуацію на полі війни, буде, здаєсь, зависіти судьба і становище ген. Куропаткіна. В Москві дав ся він вже почути, що генерал Куропаткін зовсім нездібний на головного вождя і ддятого він (Грішенберг) мусів зложити команду свого корпусу, бо не може дальше служити під таким вождом. Послїдна велика битва виїшла на некористь Росії лиш через нездібність Куропаткіна, котрий не прислав ему в пору помочи, а до того ще й казав вертати в хвили, коли побіда була певна, скоро би лиш Куропаткін був в пору прислав поміч, як того Грішенберг домагав ся.

На полі війни в Манджурії щось стало ся, але що — то годі зрозуміти з баламутних депеш російських. Ген. Сахаров доносить до Петербурга, що дістав від ген. Чіагіна (Чіагова?) вість о заціпнім атаку Росії під командою ген. Свїцького, котрий знов вислав дня 24 с. м. якогось Боярінова з 90 людьми, щоби він здержав японську офензиву і ратував російську артилерію. Японці відтіли Боярінова від відділу Свїцького і окружили его зі всіх сторін. Японці були в силі 6 ескадрон і 1000 мужа піхоти (отже що найменше 1750 людей) мимо того Боярінов побив Японців і хоч они заєдно кричали „банзай!“, то таки уступили ся на 400 кроків (страх далеко!) взад. Боярінов дав кілька салв, а відтак почав поволи уступати, забираючи з собою ранених і труни. Страти по стороні Росії виносять: 3 воївків убитих, 1 офіцир і 24 воївків ранених. Неприятель гнав ся за Бояріновом двайцять кілька верст далеко. Здає ся, що ся вість відносить ся до відділу Свїцького, котрого вислано, щоби розвідав, що діє ся на айім крилі Японців. Показало ся, що в переході

гірським коло Фуншулін стояла ватага Хунхузів зложена з кілька тисячів людей під командою Японців і наміряла збурити якийсь міст на залізници. — Здає ся, що ген. Куропаткін лагодить ся до офензиви.

Н О В И Н К И.

Львів, дня 20-го лютого 1905.

— **Запомогн.** Товариство „Львівський Воля“ одержало 600 К запомогн з квоти, призначеної Союмом на запомогн для музичних товариств. Крім того львівська „Любля“ одержала 1000 корон запомогн, а „Любля“ в Кракові 600 К. — З квоти 3.000 К, ухваленої Союмом на запомогн для ремісничих товариств, краєвий відділ уділив: львівській „Зорі“ 250 К, а „Рускій бурей“ ремісничо-промислової“ у Львові 130 К.

— **Від Виов. Івана Печуя-Левицького** одержала редакція „Л. Н. Вістника“ ось такій лист: Прошу високоповажану Редакцію „Л. Н. Вістника“ через свій журнал оповістити про мою щирю подяку всім поодиноким особам і всім інституціям у Галичині й на Буковині, що пошанували мене присланими телеграмами, адресами й приносинами в час 35-літнього ювілею моєї письменницької діяльності. Прошу щільні галицькі й буковинські газети надрукувати се. — *Іван Печуя-Левицький.*

— **Поминання богослуження** за упокій душі бл. п. о. Алексея Торонького, б. катехита львівської ц. к. академ. гімназії, члена ц. к. ради шкільної кр. і пр., відбуде ся ві вторник 21 лютого с. р. в церкві Успенія Пр. Д. М. о год. 9 перед пол., заходом родини покійного.

— **Недостача пані** викликала дорожню особливо сіна. В Скільщині заплатив один селянин з Хандовани жидови за 4 вози сіна 216 корон. В Скольї коштує один септар сіна 14 корон. При тім дуже тяжко дістати сіна.

а о особі пана Бравна розповідали собі найдивлівіші і найнеімовірніші річи. Виграти майже ців мільона за п'ять франків то не дрібничка! Вісь о тім розійшла ся по цілїм світі і звабила множество гравців а банк робив знамениті інтереси.

Минув ледви місяць, аж містер Бравн з'явив ся параз знову. Сим разом приїхала з ним якась красна молоденька дама і наймила собі віллю близько городів Монте Карля. Ті, що знали тайну, лиш покиували головами на таке товариство. Можна було видіти, як він знову грав на то злощастне число і ставив за кожний раз дуже високо, підчас коли пані Бравн цілими зменями викидала гроші при столах „Грант е Карант“, але тринадцятка показувала ся лиш рідко, а тоді вже напевно показала ся, коли він на ню не ставив.

Одного вечера побачила его стара графиня Каділя пізно порою при своїм столі. Він був незвичайно блідий і казав знову заставити своє число найвищими ставками. Rien va plus! — Zéro! показало ся на кінці. Крупе розділив ще раз купку банкнотів на всі шанси тринадцятки. „Тринадцять шість, червоне, рівне, вище вісімнадцять!“ — була відповідь.

Заповіджено три послїдні гри. Стара графиня виділа, як містер Бравн обертав в пальцях однісеньку ведку золоту монету і не міг якось звязити ся. Кулька котила ся а він не поставив. — „Ставте борзенько на тринадцятку!“ — хотіла она ему сказати, але в роздрозненю забула язик в роті, а крупе вже проголосив: Тринадцять, чорне, непаристе, низше вісімнадцять! Ніхто не ставив на то число. Грачеви лице набігло кровю, коли очи всіх звернули ся з цікавостю на него. Хотів тепер ставити на тринадцятку, але станув мов би закаміваний. Кулька вже котила ся знову. Він хотів крикнути: „П'ять люйдорів на тринадцятку!“ Але лиш рунув губами, а тринадцятка знов виїшла. Тепер вже набрав відваги поставити на то число монету, котра ему в руці аж загріла ся, але був певний того, що то буде на дармо. „Послїдна гра!“ — відозвав ся голос судьби і виграло число тринадцять і один.

Стара графиня Каділя вже не дивувала

ся, коли на другий день розійшла ся чутка, що тринадцятковий грач застрілив ся. Она виділа вже по лиці не одного грача, що він засуджений на смерть; трохи дива викликало лиш то, що сего самоубийника знайдено на кладовищі, де хоронять самоубийників. Пані Бравн десь була щезла, а що погибшим ніхто не журив ся, то его закопано таки на тім місці, де він собі житє відобрав. Стара графиня не видержала, щоби не пійти на его могилу. На сьвіжїм горбку в ряді других гробів була мала табличка з 13. Він грав на найблизше число могил і оно таки стало числом его смерті! Глибоко тронута вернула назад.

А в книзі видатків з тайного фонду дому гри було записане: „Панні У за візд для п. Бравна... 5000 франків!“

При зеленім столі в Монте Карльо.

Перед касином сидить на лавці великий грубий панок і розпоринсь вигідно вигриває ся на сонці. Одїне на нїм дуже просте, сїре, а на сурдуті стяжечка від ордера французької легії гонорової; на великій голові ледви держить ся брунатний капелюх. Его волосє рудаво брунатне досить довге, борода густа; на обвислих, м'яких чертах лиця вираз повної байдужної на все вигідности; они зиркають добродушно і з вдоволенєм з самого себе споглядають трохи з горда на різнородну товпу. Ціла фігура пагадує дуже тоті характеристичні постаті, які стрічаємо нераз на старих голландських образах, особливо у Рембранта а в новочаснім житю нераз в ческих купелевих місцях, особливо в Карльсбаді.

Бе трета година. Старий панок ветає поводи, як би з просоня, та іде до касина. „А — то Ротшільд — дивит ся, то Ротшільд — Ротшільд пішов — відзивають ся за ним голоси із товпи на великих мовках.

Було би хибно, коли би хтось начитавшись деяких описів Монте Карля, гадав, що тут серед дуру гри всі собі рівні, що нема різниці ані що до ранги ані що до становища і імени. Певно, що нігде так як в салих касина в Монте Карльо ідуть в сумші і високі і низькі, богаті і бідні, що наслідники престолів стрі-

чають ся з послїдними дурисьвітами, мільонери з банкрутами, але границі, які творять між людьми ранга, становище і майно, остають ся і тут. Мимо „Руж е воар“, „Грант е Карант“, мимо всего роздрозненя, яке викликає гра, знають грачі завжди докладно, коли явить ся коло котрогось із столів „достойник“, хоч би коло стола стояло не знати кілько людей. Вей забувають на свою гру і звертають очи на увійшовного достойника, уважають дуже пильно, кілько він ставить і на які числа і чемно а навіть з глибокою почесністю роблять ему місце. Так буває також, коли увійде барон Ротшільд; тоді ветає не лиш той, що займає для него місце, его „маркер“, але схопить ся параз трох або й чотирох панів із своїх місць. Вей такі чемпі для него не лиш ддятого, що він король богачів, але й ддятого, що він має щастє!

По бароні Артурі Ротшільді можна пізнати, яка то несправедлива тотя баба, богиня щастя Фортуна. Агже в сали знаходять ся сотки таких, котрим здалось би конче виграти більшу або меншу суму, так богато бідаків, що програють свою послїдну готівку, так богато премудрих панків, що знають ся на обчислюваню шанє гри — а они вей жалують ся, вей програють!

А Ротшільд ставить на числа 19, 20, 21 лаяками найбільшу ставку 12.000 франків — і красенько та чемненько виходить 20. Щасливий загортає спокійно свою виграну, лишуючи ставку, а 21 виходить як би на приказ! Відтак ставить барон на середних дванайцять чисел по 2000 франків, опісля ще й на 13 та на 18, але й тоті нещасливі числа піддають ся силі богача і виграють. Так грає він чверть години. Вей інші грачі ідуть за приміром барона та ставлять і собі на тих дванайцять чисел, на котрі він вигравав, але щастє щезає зараз, скоро барон ветає від стола і виходить. Перед касином стоїть вже самоїзд і жде на Ротшільда, а він сїдає на него і по трудах дня, по тяжкій роботі, іде на прогулку, з котрої вертає опісля до своєї поїлости, на спочинок до тих трох віль, що знані під назвою „Monsieur, Madame і Bébé.“

Найщасливішим по Ротшільді, хоч не так спокійним, але дуже симпатичним грачем єсть

Що року горять хлонські мільони неасекуровані!

„Дністер“

Товариство взаїмних обезпечень у Львові

Ринок ч. 10, в домі „Просьвіти“

одинокє руске Товариство асекураційне против огневих шкід

Обезпечає будинки, движимости, збіже і пашу.

По пожарі виплачує „Дністер“ зараз відшкодованє; оцінку шкід переводить разом з місцевими членами; через 12 літ виплатив „Дністер“ відшкодовань в сумі 5 мільонів 340 тисяч корон.

Фонди „Дністра“ виносять (з кінцем р. 1904) суму 1,183.874 кор і уміщені суть в цінних паперах.

В „Дністрі“ єсть обезпечених більше як 300.000 будинків. На покритє хат черепом дістають члени „Дністра“ позичку в Товаристві кредитовім „Дністер“.

Полїсн „Дністра“ приймають ся при великих позичках в Банку краєвім, касах опадности і касах сиротинських.

Чистий зиск по скінченім році звертає ся членам; в літах 1901—1904 звернув „Дністер“ членам 284 857 кор.; (за літа 1900 до 1902 по 8%, за 1903 р. 5% премії)

Агенції „Дністра“ находять ся у всіх містах і більших селах і треба подавати обезпечєне через агєнта; господарі письменні повинні старати ся о агєнції „Дністра“ в таких сторонах, де инші агєнти „Дністра“ не роблять. Агєнти „Дністра“ заробили вже провізії 662.807 корон.

На житє обезпечайте ся тільки через „Дністер“ в Товаристві Краківєскім; свою провізію від сих обезпечєнь дає „Дністер“ на рускі добродійні ціли.

„Дністер“ припоручили Прєссьв. Епископські Ординарияти.

Головна агенция дневників

СТ. СОКОЛОВСКОГО

у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9,

приймає прєнумерату і оголошеня до всіх дневників краєвих і заграничних.

До „Народної Часописи“ і „Газети Львівської“ може принимати оголошеня виключно лиш ся агенция.